

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ДИМИТЪР МАТЕВСКИ“ -ПЛОВДИВ

Утвърждавам:

/Мариана Златанска/

Директор на СУ „Димитър Матевски“

ИНСТРУКТАЖ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА ЗА УЧЕНИЦИТЕ И СЛУЖИТЕЛИТЕ В СУ „ДИМИТЪР МАТЕВСКИ“, гр.ПЛОВДИВ

I. ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ:

1. При идване и тръгване от училище учениците са длъжни да спазват правилата по БДП.
2. Учениците от първи клас се придружават от родителите, а II - VII клас се движат по безопасен маршрут до училище, съгласуван с родители и учители.
3. Учениците са длъжни:
 - 3.1. да пресичат улиците внимателно, на определените за целта места;
 - 3.2. при излизане от двора на училището да не тичат;
 - 3.3. да пресичат улиците след внимателно оглеждане;
 - 3.4. да пресичат улиците на определените за целта места - пешеходни пътеки и светофари;
 - 3.5. да не се качват в превозни средства на непознати.
4. Забранява се на учениците по време на учебни часове да напускат двора на училището.
5. Забранява се на учениците по време на учебния ден да напускат двора на училището.

II. КОГАТО СТЕ ПЕШЕХОДЦИ:

Най-заstrашени да бъдат блъснати от автомобил са децата, които носят тъмни дрехи, имащите опасния навик да пресичат пътното платно където и да било, без да изчакват преминаването на приближаващите автомобили.

Пешеходците са най-заstrашени в периода от настъпването на сумрака и през цялото времетраене на вечерта. Най-много злополуки с тях стават между 17.00 и 20.30 ч.

Пешеходците са най-уязвимите участници в движението. Рискът за пешеходец да бъде убит при произшествие на един пропътуван километър е 9 пъти по-висок, отколкото за пътник в моторно превозно средство. След нарушения от страна на водачите, втората

основна причина за настъпване на ПТП е вследствие на нарушения от пешеходци.

Пешеходците най-често стават причина за ПТП поради: подценяване или несъобразяване с пътнотранспортната обстановка – пътните и атмосферните условия, видимостта; несъобразяване с пътната маркировка и сигнализация и неспазване на задълженията, регламентирани в ЗДП. Следва отново да се отчете и фактът, че ПТП с участието на пешеходци настъпват и по взаимна вина на водачи и пешеходци.

СПАЗВАЙТЕ СЛЕДНИТЕ ПРАВИЛА:

1. Движете се по вътрешната част на тротоара, колкото се може по-далеч от платното за движение.

2. Движете се плътно вляво по улици без тротоар и срещу движението на насрещните автомобили.

3. При пресичане на платното за движение **преминавайте по пешеходните пътеки при спазване на следните правила:**

3.1. Преди да навлезлите на платното за движение, се съобразете с приближаващите се пътни превозни средства и с тяхната скорост на движение.

3.2 Не удължавайте ненужно пътя и времето за пресичане, както и не спирайте без необходимост на платното за движение.

3.3. Спазвайте светлинните сигнали и сигналите на регулировчика.

3.4. Не преминавайте през ограждения от парапети или вериги.

3.5. Премавайте по пешеходната пътека с внимание, макар да имате предимство.

3.6. Пресичайте само на зелена светлина на светофара, като отново се огледате в двете посоки.

3.7 Когато пресичате – първо се огледайте наляво, после надясно и по средата на улицата пак наляво.

3.8. Никога не пресичайте улицата тичайки, между паркирани коли и пред спрял на спирка автобус.

3.9. Не преминавайте пред и зад спряло превозно средство, защото нямате видимост.

3.10. Не навлизайте внезапно на платното за движение.

3.11. Не избързвайте да пресечете платното!

4. Много улици в населените места са без осветление и се налага преминаване пеш по неосветени маршрути. По възможност пресечете платното там, където е осветено. Ако

ви предстои пресичане на място, където няма осветление, и в същия момент виждате фарове на приближаващ автомобил, в интерес на Вашата лична безопасност е **ДА ГО ИЗЧАКАТЕ ДА ПРЕМИНЕ** и тогава да пресечете. Не забравяйте, че шофьорът на приближаващия автомобил не Ви вижда в същия момент, в който Вие виждате фаровете на автомобила му, а **ЗНАЧИТЕЛНО ПО-КЪСНО**, когато вече **НЕ МОЖЕ ДА СПРЕ И ВИ ПРЕДПАЗИ!** Предпазливо би трябвало да действате и когато пресичате осветен участък.

5.Пазете се от застигащи ви автомобили! Сложете светлоотразителна жилетка!

6.Ако се движите пеш в населено място по улица без тротоари, или извън населено място, още при поява в далечината на фарове на приближаващ автомобил в една от двете посоки, тогава **НЕЗАБАВНО ИЗЛЕЗТЕ ОТ ПЛАТНОТО** и изчакайте отминаването на автомобила. Не разчитайте погрешно, че шофьорът на застигащия ви автомобил **ЩЕ ВИ ВИДИ И ЩЕ ВИ ЗАОБИКОЛИ!** Жертвите на тази лъжлива увереност са предостатъчно. Приближава ли автомобил – излезте извън очертанията на платното- на банкета и дори по-далече! Изключително важно за безопасността на пешеходците, в тъмната част от денонощието е **да носят светлоотразителни жилетки!**

7.Не се опитвайте да спирате автомобили “на автостоп”.

8. Обозначете се, за да бъдете видими по-отдалече!

9.Ако е неотложно и неизбежно да вървите пеш по-тъмно, направете нещо нестандартно за вашата безопасност. **Важно за Вашата безопасност дрехите да са с вградени светлоотразителни елементи /»котешки очи»/** За да бъдете видими за шофьорите отдалече, **при липса на светлоотразителна жилетка, по възможност, облечете светла връхна дреха.**

10.Бъдете предпазливи на хлъзгава настилка!

11.Не избързвайте и не започвайте припряно пресичане на заснежено или заледено пътно платно, дори да ви се струва, че приближаващият автомобил се движи твърде бавно. В този момент неговият реален спиращ път е значително удължен. При съчетание с намалена от снеговалеж или мъгла видимост шофьорът ще ви забележи непосредствено пред автомобила си, когато е в **НЕВЪЗМОЖНОСТ ДА ВИ ПРЕДПАЗИ.** Не забравяйте и това, че вие пресичате заледеното и заснежено платно значително по-бавно, а в стремежа си да бързате можете да се подхлъзнете и паднете пред автомобила. Много

често пешеходците биват блъскани, когато от заснежен, непочистен тротоар внезапно слизат на платното, в опасната зона на автомобил, чийто водач е в невъзможност да спре.

12. Осигурете си добър обзор и възприемане на шума при снеговалеж!

Дебелите и тежки връхни дрехи, вдигнатите яки, шаловете и шапките правят пешеходците по-бавни и трудно повратливи. Това ограничава възможностите им да наблюдават обстановката по пътя или улицата както, примерно, през лятото. Шапката и шалът на пешеходеца му пречат да чуе шума на двигателя на приближаващ автомобил, звукът допълнително се поглъща от обилния снеговалеж и снежната покривка. Затова бъдете нащрек и по възможност си осигурете максимално добро възприемане на шумовете от превозните средства.

13. При обилен валеж или снеговалеж и приближаващ автомобил излезте извън платното!

Движещите се пеш при обилен снеговалеж са още по-трудно забележими за шофьорите – и поради снежната пелена пред фаровете, и поради побелелите им връхни дрехи. В такава ситуация, **за да не стане злополука, е много важно пешеходците да напуснат платното или изчистената ивица от него до отминаването на приближаващ отпред или отзад автомобил.** Подобна е ситуацията и при гъста мъгла. Запомнете добре, че шофьорите на приближаващите автомобили Ви виждат далеч по-късно, отколкото предполагате. **Затова по-добре бъдете извън платното докато отминат!**

14. Не се пързаяйте по пътното платно!

Пързалката ви не трябва да съвпада с платното с автомобилно движение. Всяка зима има несчастни случаи със загинали при злополуки деца, блъснати от автомобили, когато те са се пързали по наклонена улица и внезапно /при невъзможност да спрат/ са излезли с шейни пред движещи се автомобили на кръстовище в края на своята “писта”.

III. КОГАТО СТЕ С ВЕЛОСИПЕД:

1. Не излизайте на улицата с велосипед преди да сте сигурни, че е исправен (звънец, спирачки, фар отпред и светлоотразител отзад) и го управлявате отлично.

2. Облечени сте с необходимите предпазни средства и към дрехите ви има прикрепени светлоотразителни елементи.

3. Велосипедистите са длъжни при движение по тъмно да носят светлоотразителни жилетки. Ако нямате подходяща дреха, може да носите светъл, добре забележим лек предмет. Така ще бъдете видим достатъчно отдалече.

4. Карайте велосипед на разрешените за това места.

5. Винаги носете предпазна каска, когато карате велосипед.

6. Когато управлявате вашия велосипед трябва да знаете, че е опасно да се движите успоредно с друг велосипедист и близо до моторно превозно средство и да се държите за него. Движете се плътно в дясно на платното за движение и подавайте сигнал с ръка преди да завиете или спрете.

IV. КОГАТО СТЕ ПЪТНИЦИ:

1. В автобуси на градския транспорт:

1.1. Изчаквайте на определеното безопасно място пристигащите автобуси;

1.2. Качвайте се и слизайте от автобуса след като е спрял на указаното място без да създавате пречки на останалите пътуващи;

1.3 По време на движение на автобуса с поведението си не пречете на шофьора и спазвайте изискванията за безопасно пътуване в обществения транспорт; спазвайте определените правила за култура на поведение - не замърсявайте и не повреждайте обзавеждането на автобуса, не изхвърляйте предмети и отпадъци през прозорците.

1.4. Не бъдете припряни на автобусната спирка!

1.5. Когато заедно с много други хора чакате автобуса на спирката, не се втурвайте към него още преди да е спрял. Площта за чакане е най-често заледена. Блъскайки се с останалите, може да се подхлъзнете и да попаднете под колелата на спирация автобус. Същото се отнася и за опитите за догонване на потеглящ автобус. Вечер шофьорът на автобуса трудно може да забележи на огледалото за обратно виждане опита за качване в последния момент.

1.6. При слизване от автобуса не се насочвайте веднага да пресичате платното пред него, защото така ще се окажете в опасната зона на автомобил, който в този момент го заобикаля. Изчакайте автобусът да потегли и тогава потърсете мястото за правилно пресичане, при добра видимост в двете посоки.

2. В лекия автомобил:

2.1.Пътувайте винаги на задната седалка, ако сте под 13 години.

2.2. Поставете предпазния колан.

2.3. Пътувайте върху специалната детска седалка, ако сте под 36 килограма и с ръст под 150 см.

V.КОГАТО СТЕ ВОДАЧИ НА МПС:

1. Има **опасности и последствия** , включително наказателна отговорност, при тежки пътнотранспортни произшествия **вследствие на:**

1.1. Отнемане на предимство включително на пешеходците; -неправилно преминаване покрай спирка и пешеходна пътека;

1.2.Превишаване на разрешените максимални скорости;

1.3.Неспазване на пътните знаци и пътната маркировка;

1.4.Преминаване при червен сигнал на светофара.

2.Сигнализирайте на останалите участници в движението преди изпреварване или смяна на лентата за движение.

3. Избягвайте резките движения и маневри, създаващи условия за загуба на контрола над автомобила.

4. Движенията на волана, ускорението, спирането, завиването, престрояването, трябва да бъде плавно и умерено.

5. По време на управление на автомобила да не се използва мобилен телефон.

ПАЗЕТЕ ЖИВОТА И ЗДРАВЕТО СИ!

ВСИЧКИ УЧЕНИЦИ И СЛУЖИТЕЛИ СА ДЛЪЖНИ ДА СПАЗВАТ ПРАВИЛАТА ЗА БДП!